

γείτονας τοῦ γειρτάρι (πιάσε το ἀπὸ τὸν λαϊμὸν μὲ τὸ κυρτὸν μέρος τῆς βακτηρίας).

γειρτάρικος ἐπίθ. ἀμάρτ. γερτάρικος Κρήτ. (Κίσ.) Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γειρτός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. ἀρικος.

Ὁ κεκλιμένος, ὁ γερμένος.

γειρτός ἐπίθ. σύνθηθ. γείρτός Εὐβ. (Στρόπον.) ἱερτός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γειρτέ Τσακων. (Πραστ.) γερτός Ἡπ. Κρήτ. (Κίσ. Πεδιάδ.) Μύκ. Πελοπν. (Ἄργ. Ἀρκαδ. Βραχν. Πόντ. (᾽Οφ.) Σκῦρ. Χίος — Γ. Δροσίν., Ἀγροτ. ἐπιστ., 33 I. Πολέμ., Σπασμέν. μάρμαρ., 27 — Λεξ. Περίδ. ἱερτός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γερτές Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γέρνω, διὰ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. ἔγειρα.

Ὁ κεκλιμένος, ὁ γερμένος σύνθηθ. καὶ Πόντ. (᾽Οφ.) Τσακων. (Μέλαν.) : Ὁ κορμός εἶναι γερτός Σκῦρ. Δὲ σ' φαίνεται τσεῖνο δὲ τὸ κάντρο ὅτ' εἶναι γερτός; αὐτόθ. Οὐ στῦλους εἶμι γειρτός Εὐβ. (Στρόπον.) Τοῦτο τὸ φόρτωμα εἶναι γειρτό Πελοπν. (Τριφυλ.) Μαξιλάρες γειρτές Ἀθῆν. Πολὺ ἱερτό τό 'καμα δὲ καθιρίμ' ἐτοῦ κάτω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὅλες οἱ ἐλγές εἶναι ἱερτές, τ'ς ἔχει ὁ βοριάς ἐτσὰ καμωμένες καὶ ἔρνοννε πρὸς τὴ νοθιά αὐτόθ. Ἐκ γειρτέ ὁ καμὸ χάμου τσι ν' ἐστνούκα (ἦτο γειρτός χάμω ὁ κλάδος καὶ τὸν ἐστύλωσα) Μέλαν. Γερτή εἶν' ἡ πόρτα (εἶναι ἡμικλειστός) Χίος. Ἡφητῶεν δὴμ' ὁρταγ-γειρτήν τ'ς' ἡμβαμ-μέσα οἱ πούλ-λες τῶ' ἐκάμαν δόγ γόσμον δὲ πάνω κάτω Κῶς. Τὸ παραθύρι τό 'χω γερτό Μύκ. Εἶμι γειρτό τ' ἄλῶν' Στερελλ. (Ἀχυρ.) Εἶμι γειρτός οὐ ἀργαλειός αὐτόθ. Γερτή βελονιά (εἶδος ραφῆς κεκλιμένης) Σκῦρ. Γερτό κλαδί (εἶδος κεντήματος εἰς τὰ μανίκια τῶν γυναικείων φορεμάτων, παριστῶντος κεκλιμένον κλάδον) αὐτόθ. Τοῖχος γειρτός Λεξ. Ἡπίτ. Ἐνα καμίνι ἀσβεστιοῦ 'ς τὰ πόδια τοῦ ἀντικρινοῦ λόφον ἔβγαξε ἕνα πυκνὸ καπνὸ πού ἔφηνε γειρτός Δ. Βουτυρ., Ἐπανάστ. ζῳων, 29 || Παροιμ. Ἡ γλῶσσα ζογρὸ γερτέ τσεῖται, κλαδία οὐτ' ἔχ' (ἡ γλῶσσα κεῖται γειρτή εἰς ὑγρὸν μέρος, κλαδία δὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ φλυάρου ἢ τοῦ λέγοντος μὲν, ἀλλὰ μὴ πράττοντος) ᾽Οφ. || Ἄσμ.

Εἶχαμε μιὰ συκιά γερτή καὶ βερικοκηπωτή κ' ἔκανε σῦκα γερτά καὶ βερικοκηπωτά (ἐκ καθαρογλωσσ.) Κρήτ. (Πεδιάδ.) — Ποιήμ.

Θυμᾶσαι, ὅταν κάποτε γερτός 'ς τὴν ἀγκαλιά σου τὸ πρόσωπό μου ἔκρυβα μεσ' 'ς τὰ χυτὰ μαλλιά σου; Γ. Δροσίν., ἐνθ' ἄν.

Πάνω 'ς τὴν καπὸτα μου / — φορεσιὰ καὶ στρώμα μου — εἶδα ὀνείρατα, γειρτός, / ἔντηντος καὶ κοιμιστός Ζ. Παπαντ., ἐν Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 336

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γειρτό Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ἐρτό γερμένακι. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐρτά γερμένα αὐτόθ.

γειρτούλης ἐπίθ. Πελοπν. (Γαργαλ. Τριφυλ.) Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γειρτός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούλης.

Ὁ ἐλαφρῶς κεκλιμένος : Τὸ κονδέλι νὰ δὲ βάλης γειρτούλι, νὰ κρατᾷ τὸ κλήμα (κονδέλι=ὑποστήριγμα).

γείσον τό, λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. γείσος ὁ, Πελοπν. (Κορινθ.) — Λεξ. Δημητρ. γείσους Στερελλ. (Ἀχυρ.) Τὸ ἀρχ. οὐσ. γείσον.

1) Τὸ πέραν τῶν καθέτων τοίχων ἐξέχον μέρος τῆς στέγης λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. : Δὲν ἔχ' καλὸ γείσον τοῦ σπῖτ' σ' μπρουστά Στερελλ. (Ἀχυρ.) Τὸ χελιδόνι διορθώνει τὴ

φωλίτσα τοῦ κάτω ἀπὸ τὸ γείσο Π. Παπαχριστοδ., Πασχαλ. διηγήμ., 7. Συνών. βροντάλι 1, γείσωμα 1, κορνίζα, ματσιπέτι, σουάντζα. 2) Ἡ σκιάζουσα τὸ πρόσωπον προεξοχή τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ μαθητικῶν πηλικίων λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. : Νά 'χ' μαῦρου γείσου τοῦ καπέλου μ' Στερελλ. (Ἀχυρ.) Χάλασε ὁ γείσος τοῦ καπέλου Πελοπν. (Κορινθ.) Συνών. κεραμίδι.

γείσωμα τό, λόγ. σύνθηθ. ἱείσωμα Νάξ. (Ἀπύρανθ. Δαμαρ. Ἐγκαρ. Καλόξ. Κωμιακ. Σαγκρ. Τρίποδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γείσωμα.

1) Γείσον 1, ὁ ἰδ. λόγ. σύνθηθ. 2) Σανὶς στερεῶς προσηρμοσμένη ἐπὶ τοῦ τοίχου ἢ εἰς ἐρμάριον καὶ προεξέχουσα Λεξ. Δημητρ. Συνών. ράφι. 3) Ἐκαστος τῆς σειρᾶς τῶν λίθων, τῶν τιθεμένων ἐπὶ τοῦ κρασπέδου τοῦ δώματος τῆς οἰκίας, ἵνα συγκρατῇται τὸ χῶμα Νάξ. (Ἀπύρανθ. Δαμαρ. Ἐγκαρ. Καλόξ. Κωμιακ. Σαγκρ. Τρίποδ.) : Φέρε μου μία πέτρα νὰ τὴ βάλω ἱείσωμα Σαγκρ. Ἡπέσανε τὰ ἱεισώματα τοῦ σπιθιοῦ μου Δαμαρ. Ἀπὸ τοῦ δωμάτου μου τὰ ἱεισώματα ἡπασένε κάτω Καλόξ. Ἐσάρταρα κ' ἡπῆρα καὶ τὸ ἱείσωμα μαζί Ἀπύρανθ. Ἐξεκολλήσα δὲ ἱεισώματά μας καὶ πρέπει νὰ τὰ σάσωμε αὐτόθ.

γεισωματιάζω ἀμάρτ. ἱεισωματιάζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐκ τοῦ οὐσ. γείσωμα.

Τοποθετῶ εἰς τὴν οἰκίαν τὸ γείσωμα διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ δώματος : Πότ', ἂ' θέλῃ ὁ Θεός, θὰ ἱεισωματιάσετε; Εἶναι ἱεισωμαθιασμένο τὸ σπῖτι ἢ ἀκόμα;

γεισωμάτιασμα τό, ἀμάρτ. ἱεισωμάτιασμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γεισωματιάζω.

Ἡ τοποθέτησις τοῦ γεισώματος ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς οἰκίας : Ἐτελείωσεν ὁ μητᾶτος, τώρα θέλει ἱεισωμάτιασμα καὶ χωμάτιασμα μόνου (μητᾶτος=ἀγροτικὴ καλύβη). Συνών. γεισωματιασμός.

γεισωματιασμός ὁ, ἀμάρτ. ἱεισωμαθιασμός Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γεισωματιάζω.

Γεισωμάτιασμα, ὁ ἰδ. : Ὁ τὸν ἱεισωμαθιασμό πού θὰ ἱεισωμαθιάσωμε τὸ δῶμα, θὰ τὸ χωματίσωμε γαὶ πᾶμεν ἐκεῖ.

γειτονάκι τό, Κρήτ. γειτουνάξ' Θράκ. (Αὐδήμ.) ἱειτονάκι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γείτονας καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Τὸ παιδίον τοῦ γείτονος ἐνθ' ἄν. : Ἐμένα πᾶ δὲ ἱειτονάκια καὶ μοῦ τὰ φέρουν δὲ ψωμιά μου Ἀπύρανθ. || Ἄσμ.

Ἀφίνου γεῖα 'ς τὴ μάνα μου, 'ς ὅλα τὰ κουριτσάκια καὶ πάγον 'ς ἄλλη γειτουριά νὰ κάμου γειτουνάκια Αὐδήμ. Συνών. γειτονόπαιδο, γειτονοπουλάκι, γειτονόπουλο (ἐν λ. γειτονοπούλα 2).

γείτονας ὁ, γείτος Κύπρ. ἱείτος Κύπρ. γείτονας κοιν. καὶ Καππ. (Ἀνακ.) Πόντ. (Ἰνέπ. Οἶν. Τραπ.) γείτονας πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Χίος (Μεστ.) γείτονα Καλαβρ. (Μπόβ.) Τσακων. (Βάτικ. Μέλαν. Πραστ. Χαβουτσ.) ξείτονας Κάλυμν. ντζείτονας Ἀστυπ. γείτ'νας Στερελλ. (Ἀμφ. Λοκρ.) ἱείτονας Καππ. (Ἀνακ.) Κάρπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Φιλότ.) Πόντ. (Ἰνέπ.) Σίφν. Σκῦρ. Χάλλ. ἱείτ-τονας Χίος (Πυργ.) ἱείτου-

